
[2019-15-RE](#)

CAUSA 2019-15-RE

(*Beodia Belmonte c/ Rios Rius*)

Número de registre 93-2019. Recurs d'empara

Aute del 15 de març del 2019

BOPA núm. 29, del 27 de març del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 7 de febrer del 2019, per la representació processal de la Sra. Cristina Beodia Belmonte, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 24 de gener del 2019, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut "*amb una correcta valoració de les proves proposades i declarades pertinents*", reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que ordeni la retroacció de les actuacions al moment de dictar-se la sentència esmentada per tal que la Sala Civil resolgui valorant correctament les proves practicades -informes psicològics psiquiàtrics relatius a la menor. De manera prèvia i urgent sol·licita la suspensió de la sentència impugnada pel que fa als contactes paternofillials;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist que el magistrat, Sr. Joan Manel Abril Campoy, ha plantejat la seva inhibició en aquesta causa, la qual ha estat acceptada pel Ple del Tribunal;

Escollat l'informe de la magistrada ponent, Sra. Laurence Burgorgue-Larsen;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'una demanda de separació matrimonial, el 23 de juliol del 2018 el Tribunal

Unipersonal de la Batllia va dictar una sentència en què declarava la separació matrimonial dels consorts, així com la dissolució del seu règim econòmic matrimonial. Seguidament, establia les mesures paternofiliars en relació amb el fill i la filla menors de la parella, mitjançant les quals mantenia la pàtria potestat de forma conjunta sobre el pare i la mare, atribuïa la guarda i custòdia dels menors a favor de la mare, establia el règim de visites a favor del pare i, entre d'altres punts, fixava la pensió d'aliments.

1.2. Ambdues parts van interposar sengles recursos d'apel·lació contra aquesta decisió per motius diferents i, el 24 de gener del 2019, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què estimava el recurs d'apel·lació interposat per la mare en relació amb una qüestió econòmica i estimava parcialment el recurs d'apel·lació interposat pel pare en relació amb el règim de visites paternofiliars.

1.3. El 7 de febrer del 2019, la representació processal de la Sra. Cristina Beodia Belmonte va presentar un recurs d'empara contra la sentència del 24 de gener del 2019, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut "*amb una correcta valoració de les proves proposades i declarades pertinents*", reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.4. El 7 de març del 2019, la representació processal de la Sra. Cristina Beodia Belmonte va presentar un escrit en què aporta un informe psicològic del 27 de febrer del 2019, així com un informe psiquiàtric de Sant Joan de Déu de l'11 de febrer del 2019 i un full de reunió d'Aula d'escola del 19 de febrer del mateix any. En aquest escrit insisteix en les pretensions exposades en l'escrit de recurs d'empara.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica de la recurrent

- Aquesta part considera que la sentència de la segona instància no ha pres correctament en consideració les proves que consten en les actuacions en relació amb la situació psicològica de la filla i ha fixat un règim de contactes i de visites, el qual si s'arriba a aplicar, posarà en greu perill a la filla de vuit anys, perquè li farà perdre la poca estabilitat que té com es desprèn de l'informe de la psicòloga forense.
- Precisa que en cap cas vol obstaculitzar els contactes del pare amb la filla, però desitja que les pautes de posada en pràctica d'aquests contactes es vagin determinant pels professionals en la matèria.
- Enumera tots els informes tècnics efectuats sobre els menors i considera que van ser degudament valorats per la Batllia, però que la Sala Civil no va valorar correctament aquesta documentació en relació amb la filla.
- Reprodueix un extracte de l'informe de la psicòloga, en què s'exposa que la menor necessita uns hàbits molt estables i unes pautes educatives rígides en totes les esferes vitals i que la diferència dels contactes amb el germà gran seria desaconsellable, perquè es tracta de fills adoptius i que la conservació dels vincles fraterns són essencials en situacions de ruptura familiar.

- Aquesta part és conscient que el Tribunal Constitucional no és un tribunal de tercera instància, però en aquest cas es demana el respecte del dret a un procés degut amb una correcta valoració de la prova.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que ordeni la retroacció de les actuacions al moment de dictar-se la sentència esmentada per tal que la Sala Civil resolgui valorant correctament les proves practicades -informes psicològics psiquiàtrics relatius a la menor. De manera prèvia i urgent, atesa la gravetat de la situació, sol·licita la suspensió de la sentència impugnada pel que fa als contactes paternofilials.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- Després d'analitzar la situació concreta de cada un dels menors, la Sala Civil considera que els contactes establerts entre pare i filla són residuals i queden condicionats al restabliment d'unes relacions, molt deteriorades ara, entre el fill i el seu pare.

- Reconeix la importància del vincle fraternal, però destaca que en aquest cas la diferència d'edat dels menors és de 7 anys i que el germà es troba en plena adolescència amb unes necessitats afectives i emocionals diferents a les de la nena.

- Considera igualment que els contactes entre la filla i el pare són transcendents i participen del correcte desenvolupament integral de la menor, de manera que la manca de restabliment efectiu i immediat d'aquests suposaria amb tota certesa que la relació entre el pare i la filla es veïés cada cop més residual i deteriorada.

- Per aquests motius, decideix revocar la sentència de la primera instància en relació amb aquesta qüestió i establir en benefici del pare el règim de contactes contingut en l'acte de mesures provisionals del 12 de juny del 2017.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'acte del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa, el Tribunal Constitucional ha de pronunciar-se sobre si la decisió de la Sala

Civil del Tribunal Superior de Justícia, la qual va revocar la sentència de la Batllia en el marc d'un litigi entre la recurrent i la seva exparella, va valorar de manera adequada les proves que constaven en les actuacions. Aquestes proves derivaven de diversos informes psicològics que havien de permetre la determinació de les modalitats de les relacions paternofiliars amb els seus fills menors que eren adoptats, i més concretament, amb la seva filla de 8 anys.

3.5. La jurisprudència establerta de manera reiterada és que l'admissió, la selecció i la valoració de les proves corresponen en primer lloc a les jurisdiccions ordinàries. El control del Tribunal Constitucional és, en relació amb aquest punt, particularment limitat. Només està en mesura d'intervenir, a títol excepcional, quan es desprèn, pel que fa a algun dels tres elements esmentats (admissió, selecció i valoració) que les decisions de les jurisdiccions ordinàries impugnades han produït manifestament un desequilibri en benefici d'una de les parts, que té com a conseqüència la infracció de l'equitat del procés.

3.6. En aquesta causa, la sentència del 24 de gener del 2019 de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia ha tingut en compte el conjunt dels aspectes de la separació que oposa la recurrent al pare dels menors i, en aquest context global, ha valorat també els peritatges dels experts i ha considerat que no existia "*cap argument vàlid que impedeixi al pare gaudir d'un ampli règim de contactes amb la seva filla*".

3.7. En el marc del control particularment limitat del Tribunal Constitucional, aquest recurs d'empara no planteja cap qüestió de naturalesa constitucional.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2019-15-RE presentat per la representació processal de la Sra. Cristina Beodia Belmonte, per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, conformement a les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 15 de març del 2019.

Dominique Rousseau
President

Josep-D. Guàrdia Canela
Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada